

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ – ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

Βοήθημα σχολικού βιβλίου

ΕΚΦΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΗ:

ΓΟΥΡΛΑ ΘΕΟΔΩΡΑ ΧΗΜΙΚΟΣ.

ΣΥΝΤΑΞΗ- ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ:

ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΝΕΣΤΩΡ

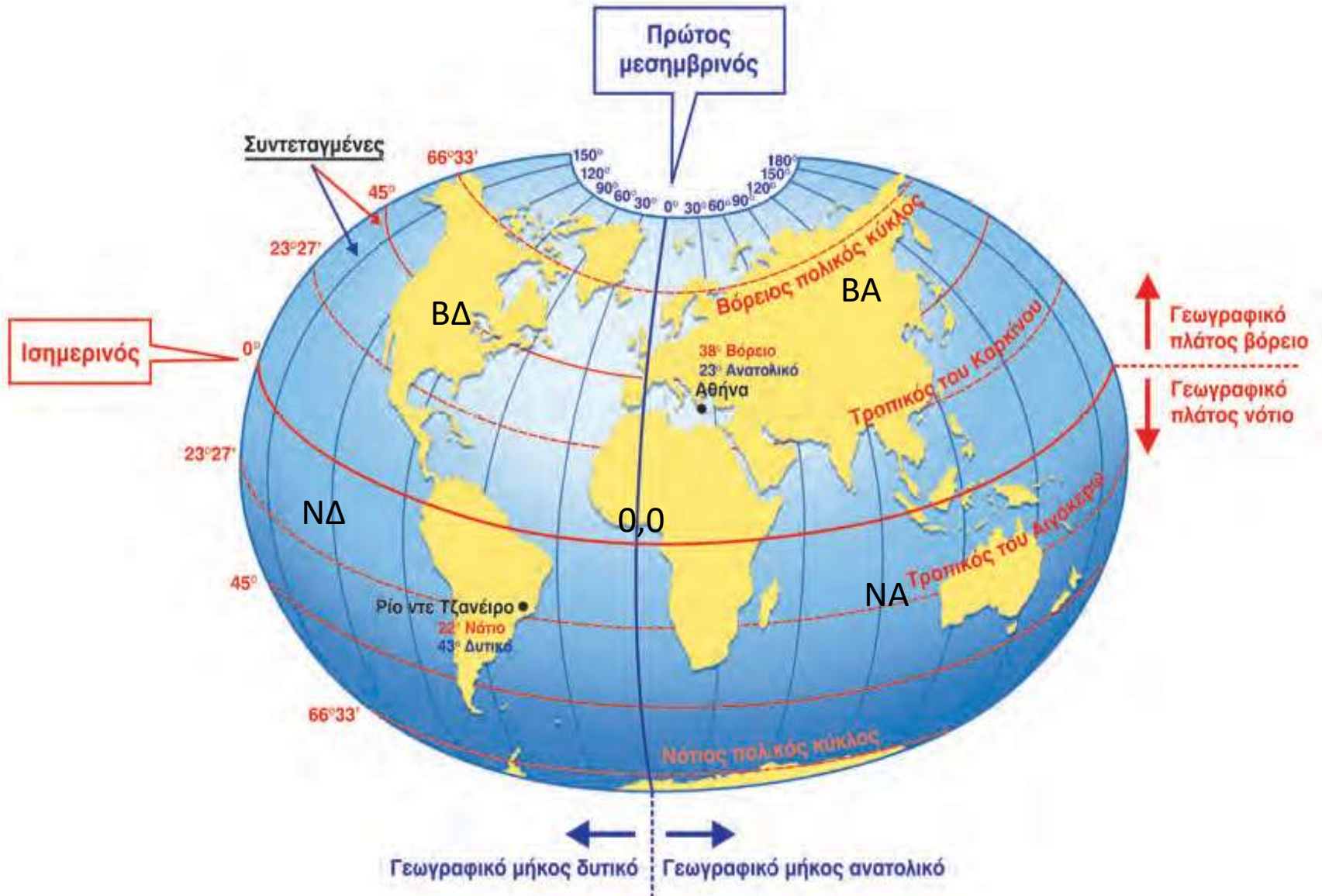
ΓΕΩΛΟΓΟΣ.

ΓΕΩΛΟΓΙΑ – ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ

Β΄ ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

- ΕΝΟΤΗΤΑ 1^Η ΟΙ ΧΑΡΤΕΣ
- ΜΑΘΗΜΑ 1. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΙ ΣΧΕΤΙΚΗ ΘΕΣΗ.
- Α) ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ: Προσδιορισμός θέσης τόπου με τις Γεωγραφικές Συντεταγμένες δηλαδή με το γεωγραφικό πλάτος και το γεωγραφικό μήκος.
- ΜΕΓΑΛΗ ΑΚΡΙΒΕΙΑ ΑΛΛΑ ΚΑΙ ΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΕΣ ΓΝΩΣΕΙΣ.
- Υπενθύμιση από την 1^η τάξη.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΕΣ ΣΥΝΤΕΤΑΓΜΕΝΕΣ

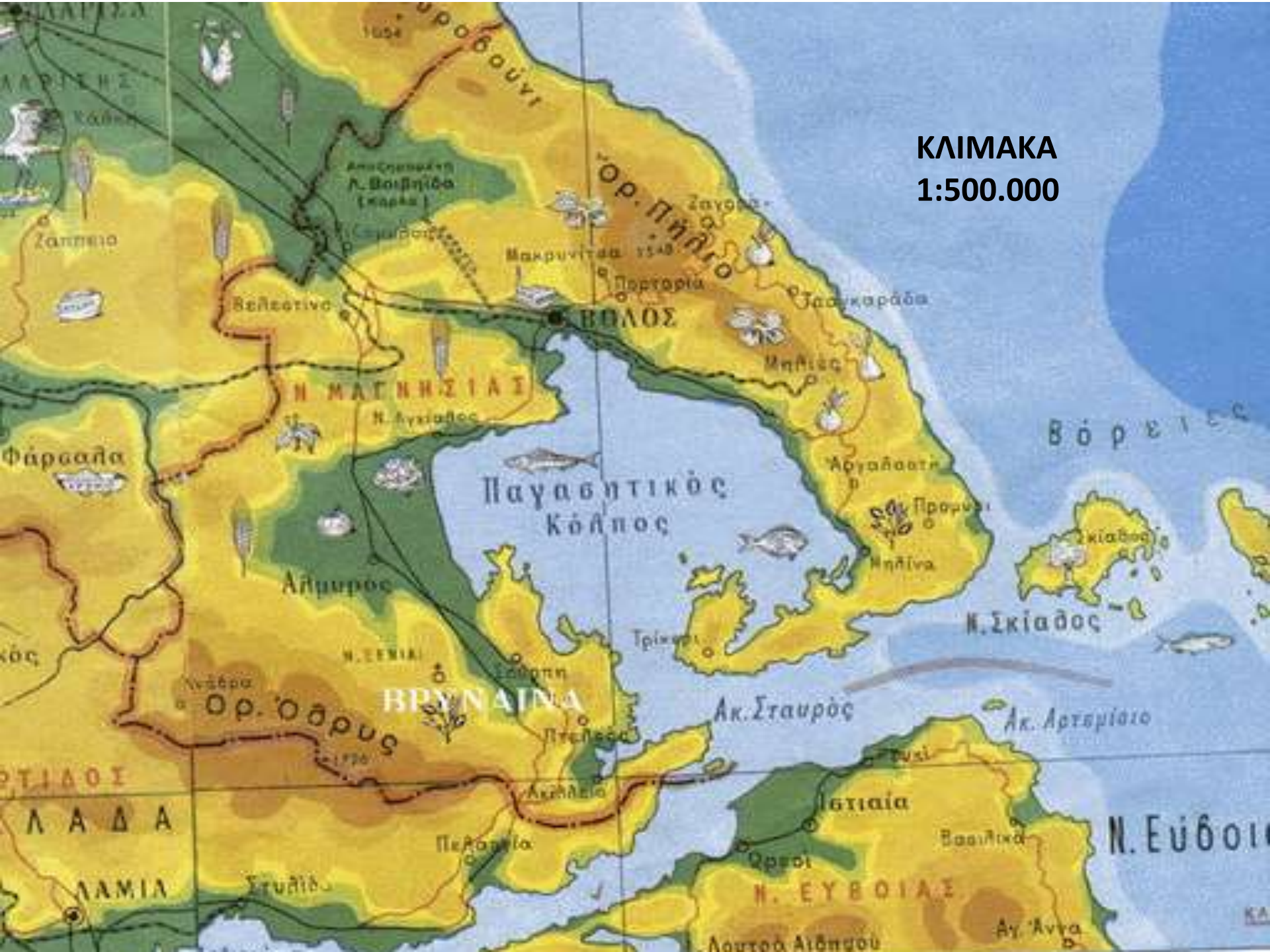

Β) ΣΧΕΤΙΚΗ ΘΕΣΗ:

Προσδιορισμός θέσης τόπου σε σχέση με κάποιον άλλο πιο πολύ γνωστό τόπο.

- ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑΤΑ:
- Ο Βόλος βρίσκεται Νότια της Θεσσαλονίκης κατά 120km και Βόρεια της Κορίνθου κατά 140km. Όταν δίνονται αριθμοί έχω την απόλυτη σχετική θέση.
- Το όρος Πήλιο βρίσκεται στα ΒΑ του Βόλου.
Χωρίς αριθμούς έχω απλά σχετική θέση.
- Δώστε από 1 δικό σας παράδειγμα.
- Χρησιμοποιώντας τον παρακάτω χάρτη να δώσετε: α) Την απόλυτη σχετική θέση της Λαμίας ως προς το Βόλο, β) ομοίως του Αλμυρού ως προς το Βόλο και γ) ομοίως της Τσαγκαράδας ως προς το Βόλο.
- ΕΠΙΣΗΣ: Τη σχετική θέση: α) του όρους Όθρυς ως προς το Βόλο και β) της νήσου Σκιάθος ως προς το Βόλο.
- ΠΡΟΣΟΧΗ: Η κλίμακα αφορά τη συγκεκριμένη μεγέθυνση
- της προβολής του υπολογιστή.

ΚΛΙΜΑΚΑ
1:500.000

• Μάθημα 3: Η θέση Ευρώπης στον κόσμο

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Γιατί έχουμε τον όρο Ευρασία?
2. Σε ποια ημισφαίρια εκτείνεται η Ευρώπη? (Β,Ν,Α,Δ).
3. Ποια είναι περίπου τα όρια των συντεταγμένων της?

Μάθημα 4: Φυσικό περιβάλλον Ευρώπης

- Υπόμνημα για τον παραπάνω χάρτη.
- Χ=Χερσόνησος
- Θ=Θάλασσα
- Λ=Λίμνη
- Κ=Κόλπος
- Π=Πεδιάδα και Ποτάμι μαζί
- Ν=Νησί
- Ο=Οροσειρά.
- ΠΡ= Πορθμός.
- Ω= Ωκεανός
- Δ= Διώρυγα.

Μάθημα 5.

Κάτοικοι Ευρώπης

Χάρτης πληθυσμιακής πυκνότητας της Ευρώπης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποιες είναι οι πιο πυκνοκατοικημένες χώρες της Ευρώπης?
2. Ποιες οι πιο αραιοκατοικημένες?
3. Γιατί συμβαίνουν αυτά?

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΗΣ 1^{ΗΣ} ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΑΘΗΜΑ 1. Λαμία 80km περίπου ΝΔ του Βόλου,
Αλμυρός 30 km περίπου ΝΔ του Βόλου,
Τσαγκαράδα 25km περίπου Α του Βόλου,
Όθρυς ΝΔ του Βόλου, Σκιάθος ΝΑ του Βόλου.

ΜΑΘΗΜΑ 3.

1. Η Ευρώπη είναι ενωμένη με την Ασία και με γεωγραφικά κριτήρια δεν αποτελεί ξεχωριστή ήπειρο.
2. Ολόκληρη στο Β. ημισφαίριο, το μεγαλύτερο τμήμα της στο Α. Ημισφαίριο, μικρό τμήμα της στο Δ. Ημισφαίριο.
3. Γ. Πλάτος: Από 35°Β ως 75°Β ΚΑΙ Γ.Μήκος: Από 23°Δ ως 65°Α.

ΜΑΘΗΜΑ 4.

Χ: Ιβηρική, Γιουτλάνδης, Σκανδιναβική, Βαλκανική.

Θ: Βόρεια, Νορβηγική, Μεσόγειος, Βαλτική, Μαύρη, Αζοφική, Κασπία.

Λ: Λατόγκα, Ονέγκα.

Κ: Βισκαϊκός, Βοθνικός, Φινικός.

Π: Βορειοευρωπαϊκή – Έλβας, Βλαχίας – Δούναβης, Ρωσίας – Βόλγας.

Ν: Ισλανδία, Ιρλανδία, Μεγάλη Βρετανία, Σαρδηνία, Σικελία, Κρήτη, Κύπρος.

Ο: Πυρηναία, Άλπεις, Καρπάθια, Καύκασος, Ουράλια όρη.

ΠΡ: Γιβραλτάρ, Καλαί, Βοσπόρου.

Ω: Ατλαντικός, Βόρειος Παγωμένος.

Δ: Σουέζ.

ΜΑΘΗΜΑ 5. 1.Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Ηνωμένο Βασίλειο.

2.Ισλανδία, Ρωσία. 3.Κλίμα, Έκταση χώρας, Οικονομία.

Βλέπε πάντα χάρτες με νοητή κατακόρυφη γραμμή πάνω στα σύμβολα από αριστερά προς τα δεξιά (για τις απαντήσεις).

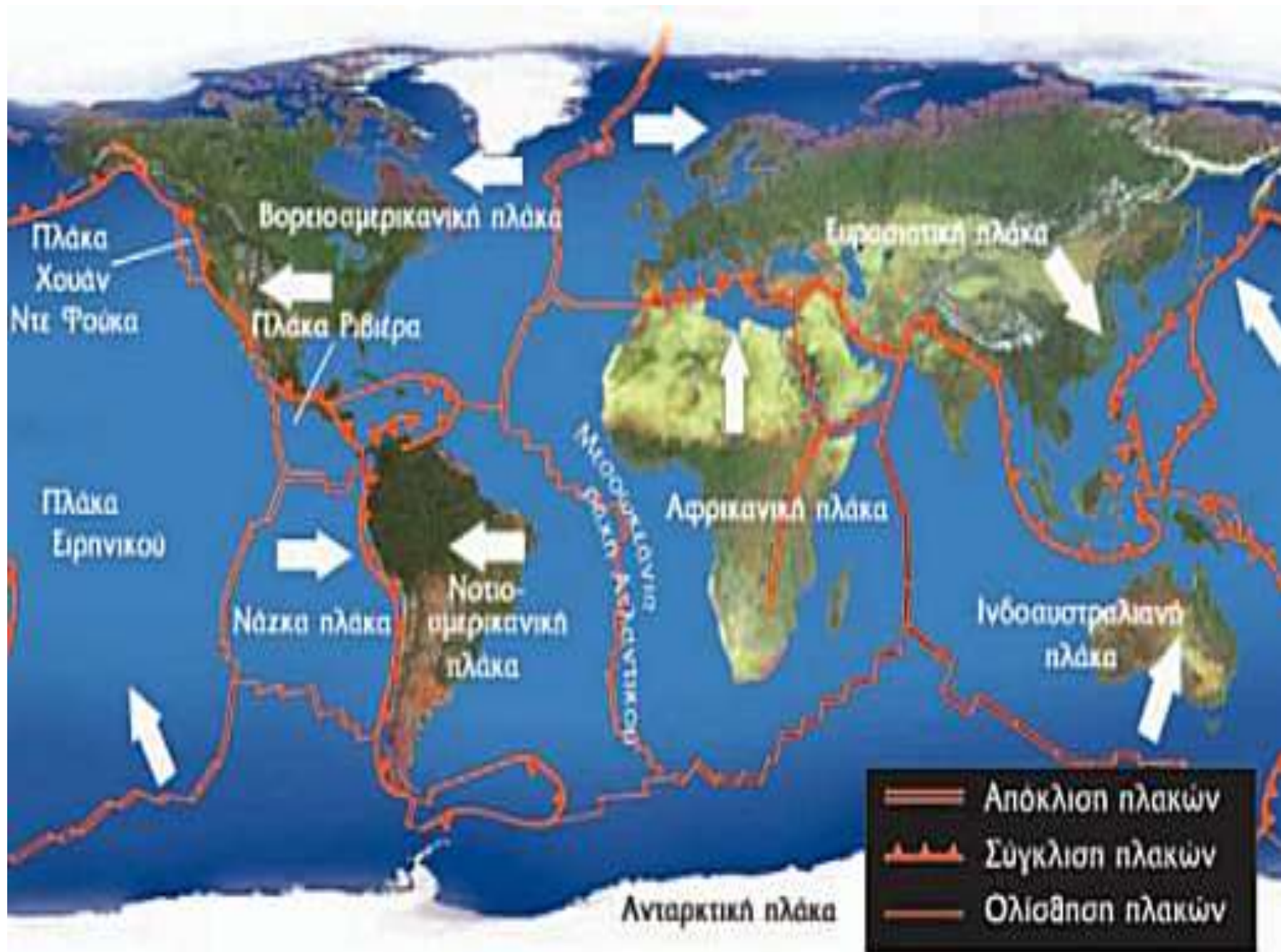
ΕΝΟΤΗΤΑ 2^Η ΤΟ ΦΥΣΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 6-10. ΓΕΩΛΟΓΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ - ΕΛΛΑΔΑΣ

Μεγάλα γεωλογικά φαινόμενα είναι:

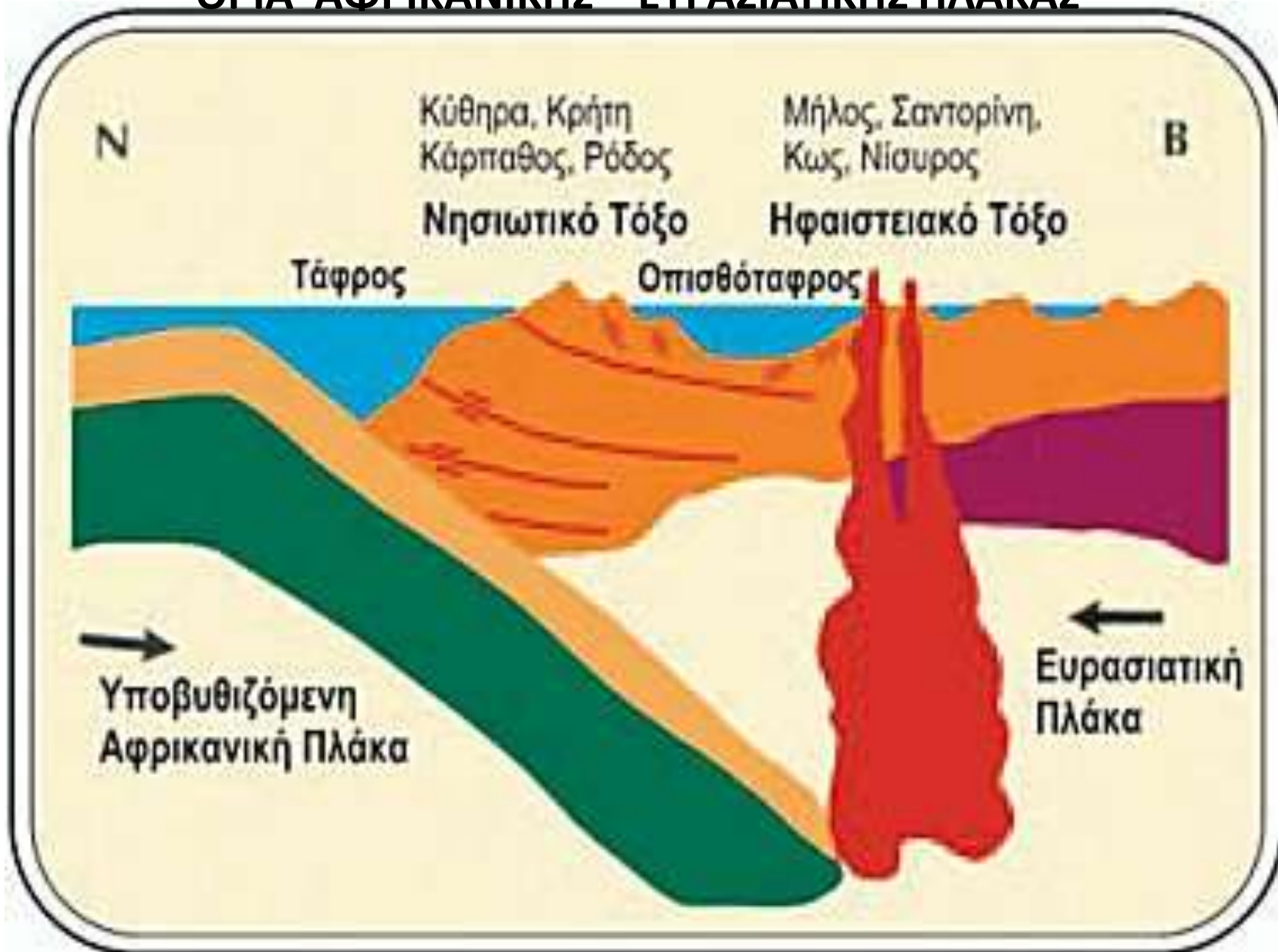
- η δημιουργία των ηπείρων.
- η δημιουργία των βουνών (ορογένεση).
- η δημιουργία των νησιών.
- οι εκρήξεις των ηφαιστείων.
- οι σεισμοί.

ΟΙ ΚΙΝΗΣΕΙΣ ΤΩΝ ΛΙΘΟΣΦΑΙΡΙΚΩΝ ΠΛΑΚΩΝ

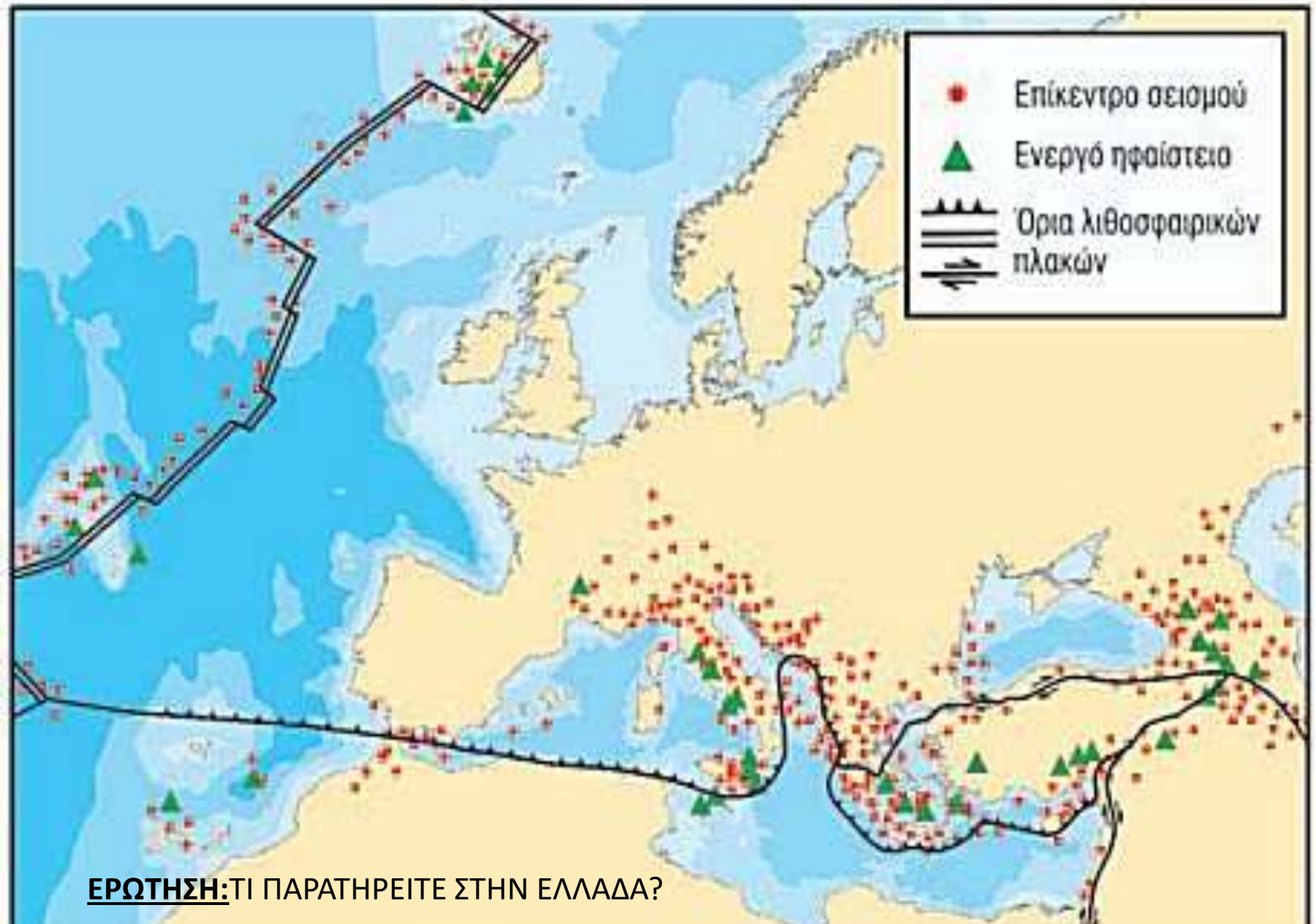

ΕΝΤΟΠΙΣΤΕ ΤΗ ΘΕΣΗ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ.

ΟΡΙΑ ΑΦΡΙΚΑΝΙΚΗΣ – ΕΥΡΑΣΙΑΤΙΚΗΣ ΠΛΑΚΑΣ

ΣΕΙΣΜΙΚΗ – ΗΦΑΙΣΤΕΙΑΣΚΗ ΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ

Ηφαιστειακό τόξο στην Ελλάδα

Στην Ελλάδα ιδιαίτερα έντονη ηφαιστειακή δράση είχαμε στο γεωλογικό παρελθόν μόνο κατά μήκος του Ελληνικού ηφαιστειακού τόξου. Το ηφαιστειακό τόξο δημιουργήθηκε και αυτό εξαιτίας της σύγκλισης των δύο λιθοσφαιρικών πλακών στην περιοχή του Αιγαίου. Περιλαμβάνει τα ηφαίστεια στο Σουσάκι, στα Μέθανα, στη Σαντορίνη, στη Μήλο και στη Νίσυρο. Κατά τους ιστορικούς χρόνους πραγματοποιήθηκαν εκρήξεις μόνο στα τρία εξ αυτών, στην Σαντορίνη, στη Νίσυρο και στα Μέθανα (ενεργά ηφαίστεια).

ΗΦΑΙΣΤΕΙΟ ΣΑΝΤΟΡΙΝΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Γιατί στη Ρωσία δεν γίνεται ποτέ σεισμός ούτε υπάρχει ηφαίστειο?
2. Γιατί η Ν. Ευρώπη μαζί και η Ελλάδα υποφέρουν πολύ από σεισμούς και ηφαιστεια?
3. Τι μπορεί να γίνει μετά από εκατομμύρια χρόνια?

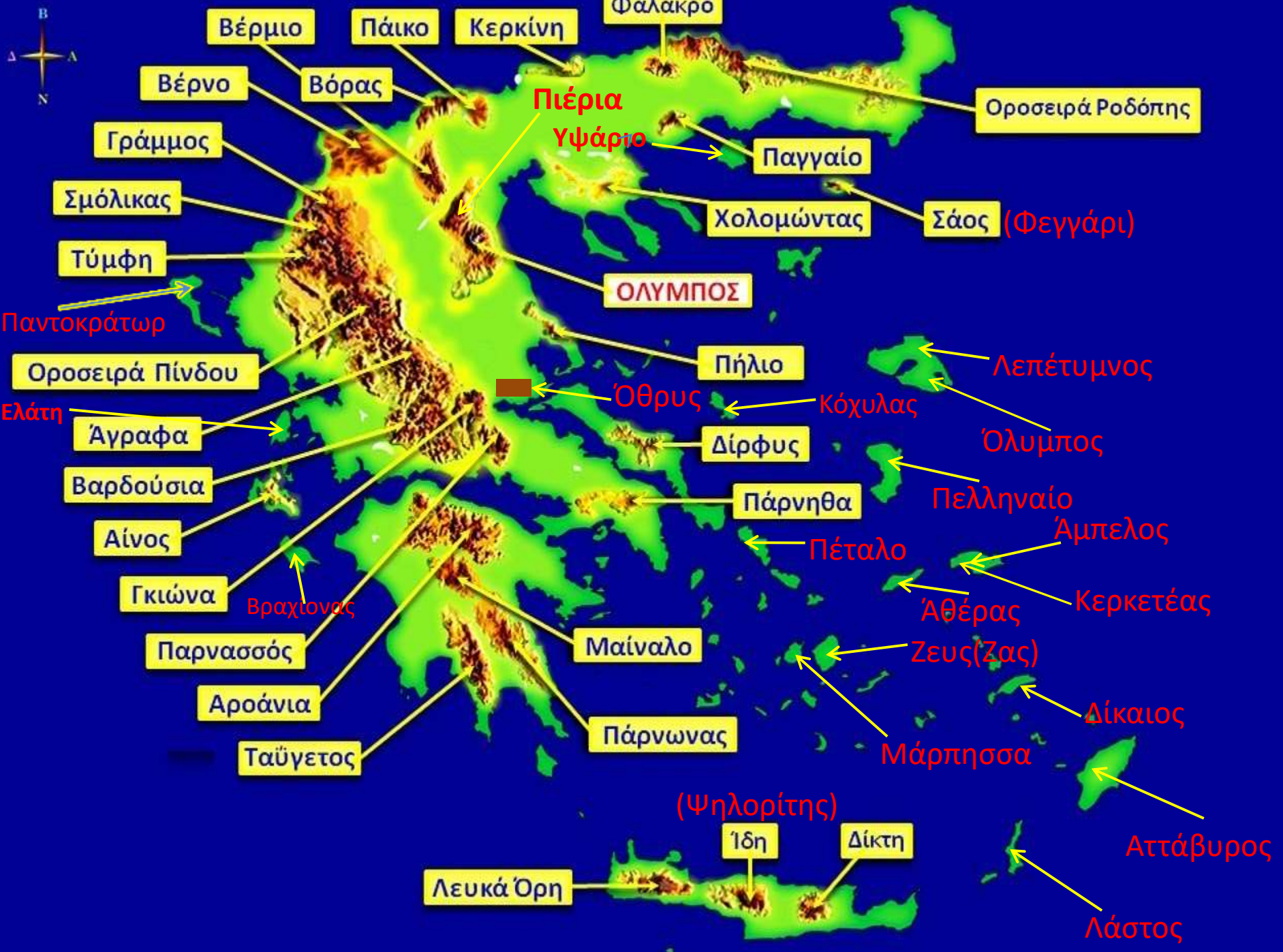

Εικόνα 26.1: Γεωμορφολογικός χάρτης της Ευρώπης

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1. Σε ποιες επιμέρους θαλάσσιες μάζες χωρίζεται η Μεσόγειος θάλασσα?**
- 2. Να βρείτε από μία οροσειρά για την Ιβηρική, την Ιταλική, την Βαλκανική και την Σκανδιναβική χερσόνησο.**
- 3. Ποιες είναι οι κυριότερες πεδιάδες της Ευρώπης?**
- 4. Ποια είναι τα 2 ποτάμια της Ουκρανίας που το όνομα τους αρχίζει από Δ και εκβάλλουν στη Μαύρη θάλασσα?**
- 5. Ποιες είναι οι 2 μεγάλες θάλασσες της Βόρειας Ευρώπης που το όνομα τους αρχίζει από Β?**
- 6. Βρείτε 2 μεγάλους κόλπους της Ευρώπης που το όνομα τους αρχίζει από Β. Ποια κράτη βρέχει ο καθένας από αυτούς?**
- 7. Πως χωρίζεται η Μεσόγειος θάλασσα από τον Ατλαντικό ωκεανό?**

- 8. Ποια είναι κατά σειρά τα 5 μεγαλύτερα νησιά της Μεσογείου? Ποια η χώρα του καθενός?**
- 9. Ποιο είναι το μεγαλύτερο νησί της Ευρώπης? Ποιες είναι οι 4 θάλασσες που το περιβάλλουν?**
- 10. Ποια είναι κατά σειρά τα 3 μεγαλύτερα νησιά του Ατλαντικού ωκεανού αλλά και όλης της Ευρώπης?**
- 11. Ποια είναι τα 2 μεγάλα ποτάμια της Γαλλίας?**
- 12. Ποιες είναι κατά σειρά οι 2 μεγαλύτερες λίμνες της Ευρώπης?
Σε ποια χώρα ανήκει η κάθε μία?**
- 13. Είναι μεγάλη οροσειρά μεταξύ Μαύρης και Κασπίας θάλασσας.**
- 14. Ποια τα 2 μεγαλύτερα ποτάμια της Ευρώπης?
Σε ποια θάλασσα εκβάλλει το καθένα?**
- 15. Είναι τα 2 μεγάλα ποτάμια της Ιβηρικής χερσονήσου.
Που εκβάλλει το καθένα?**

Βέρμιο

Πάικο

Κερκίνη

Φαλακρό

Βέρνο

Βόρας

Πιέρια
Υψάριο

Οροσειρά Ροδόπης

Γράμμος

Παγγαίο

Σμόλικας

Χολομώντας

Σάος (Φεγγάρι)

Τύμφη

ΟΛΥΜΠΟΣ

Παντοκράτωρ

Οροσειρά Πίνδου

Πήλιο

Λεπέτυμνος

Ελάτη

Άγραφα

Όθρυς

Κόχυλας

Όλυμπος

Βαρδούσια

Δίρφυς

Κόχυλας

Αίνος

Πάρνηθα

Πελληναίο

Γκιώνα

Βραχίονας

Πέταλο

Άμπελος

Παρνασσός

Μαίναλο

Άθέρας

Κερκετέας

Αροάνια

Πάρνωνα

Ζευσ(Ζας)

Δίκαιος

Ταϋγετος

Μάρπησσα

(Ψηλορίτης)

Ίδη

Δίκτη

Αττάβυρος

Λευκά Όρη

Λάστος

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 19 ΚΑΙ 20

Κλίμα Ευρώπης και Ελλάδας

Σύμφωνα με όλα τα παραπάνω διαμορφώνεται ο εξής κλιματικός χάρτης:

- Μεσογειακό
- Ηπειρωτικό
- Μεταβατικό
- Ωκεάνιο
- Πολικό

ΕΥΡΩΠΗ

- Μεσογειακό
- Ηπειρωτικό
- Μεταβατικό
- Ωκεάνιο
- Πολικό

ΕΛΛΑΔΑ

ΚΛΙΜΑΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΟΧΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

- Κλίμα ορεινό με ψυχρούς χειμώνες, δροσερά καλοκαίρια και βροχές όλη τις εποχές.
- Κλίμα με χειμώνες πιο ψυχρούς απ' ό,τι στις ακτές και ξηρά καλοκαίρια.

- Κλίμα υγρό με πολλές βροχές, ήπιους χειμώνες και δροσερά καλοκαίρια.
- Κλίμα με μέτριες βροχές, ήπιους χειμώνες και ξηρά καλοκαίρια.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΚΛΙΜΑ ΕΥΡΩΠΗΣ:

1. Υπάρχει χώρα με πολικό και ωκεάνιο κλίμα μαζί?
2. Ποια χώρα έχει μεσογειακό, ηπειρωτικό και ωκεάνιο κλίμα μαζί?
3. Ποιες χώρες έχουν μόνο μεταβατικό κλίμα?
4. Ποιες χώρες έχουν μόνο ωκεάνιο κλίμα?
5. Ποιες χώρες έχουν μόνο μεσογειακό κλίμα?

ΚΛΙΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ:

6. Ποιους τύπους κλίματος συναντάμε στην Κρήτη?
7. Ποιες περιοχές της Ελλάδας δέχονται πολλές βροχές?
8. Τα Επτάνησα ή τα Δωδεκάνησα έχουν πιο πολλές βροχές?
9. Ποια ομοιότητα υπάρχει μεταξύ κλίματος Πελοποννήσου και Κρήτης?
10. Σε τι διαφέρει το κλίμα της Μαγνησίας από αυτό της Μεσσηνίας?

ΜΑΘΗΜΑ 21. ΠΟΤΑΜΙΑ - ΛΙΜΝΕΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Λίμνες: Λαντόγκα, Ονέγκα, Βένερν, Βέτερν, Σαϊμάα, Μπάλατον, Γενεύης.

Ποτάμια: Βόλγας, Δνειπερος, Βιστούλας, Δούναβης, Έλβας, Ρήνος, Λίγηρας, Τάγος, Έβρος.

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΠΟΙΕΣ ΟΙ 2 ΛΙΜΝΕΣ ΤΗΣ ΡΩΣΙΑΣ, ΟΙ 2 ΤΗΣ ΣΟΥΗΔΙΑΣ, Η 1 ΤΗΣ ΦΙΝΛΑΝΔΙΑΣ, Η 1 ΤΗΣ ΟΥΓΓΑΡΙΑΣ, Η 1 ΤΗΣ ΕΛΒΕΤΙΑΣ?

Δούναβης (Danube/Donau) - το διεθνές ποτάμι της Ευρώπης

Η διαδρομή του ποταμού Δούναβη:

ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ: Βιέννη, Μπρατισλάβα, Βουδαπέστη, Βελιγράδι.

ΧΩΡΕΣ: Γερμανία, Αυστρία, Σλοβακία, Ουγγαρία, Κροατία, Σερβία, Βουλγαρία, Ρουμανία, Ουκρανία.

ΜΑΘΗΜΑ 23. ΠΟΤΑΜΙΑ-ΛΙΜΝΕΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. ΠΟΙΟ ΤΟ ΜΕΓΑΛΥΤΕΡΟ ΠΟΤΑΜΙ ΜΑΣ?
2. ΠΟΙΟ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΣΥΝΟΡΟ ΜΕ ΤΟΥΡΚΙΑ?
3. ΠΟΙΑ ΑΡΔΕΥΟΥΝ ΤΟ ΘΕΣΣΑΛΙΚΟ ΚΑΜΠΟ?
4. ΠΟΙΟ ΠΕΡΝΑ ΑΠΟ ΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΟΛΥΜΠΙΑ?
5. ΠΟΥ ΥΠΑΡΧΕΙ ΠΟΤΑΜΙ ΜΕ ΟΝΟΜΑ ΠΗΝΕΙΟΣ?

Μεγάλες λίμνες της Ελλάδας

Φυσικές και τεχνητές λίμνες της Ελλάδας

	Λίμνες	Γεωγραφικό διαμέρισμα
Φυσικές	Τριχωνίδα	Στερεά Ελλάδα
	Βόλβη	Μακεδονία
	Βεγορίτιδα	Μακεδονία
	Βιστονίδα	Θράκη
	Κορώνεια	Μακεδονία
	Μικρή Πρέσπα	Μακεδονία
	Μεγάλη Πρέσπα	Μακεδονία
Τεχνητές	Κρεμαστών	Στερεά Ελλάδα
	Πολυφύτου	Μακεδονία
	Καστρακίου	Στερεά Ελλάδα
	Ταυρωπού	Θεσσαλία
	Κερκίνη	Μακεδονία

ΕΡΩΤΗΣΗ:

**ΤΙ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ
ΠΡΟΣΦΕΡΕΙ ΣΤΟΝ
ΑΝΘΡΩΠΟ ΕΝΑ
ΠΟΤΑΜΙ Ή ΜΙΑ
ΛΙΜΝΗ?**

ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ 14(12+2) ΛΙΜΝΕΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ.

ΜΑΘΗΜΑ 24 ΒΛΑΣΤΗΣΗ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ:
ΠΟΙΟΣ ΤΥΠΟΣ ΒΛΑΣΤΗΣΗΣ ΚΥΡΙΑΡΧΕΙ ΣΤΗΝ ΕΥΡΩΠΗ?

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ 2^{ΗΣ} ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 6 – 10. Ελλάδα πλήθος σεισμών και ηφαιστείων.

1. Στη Ρωσία δεν υπάρχουν όρια λιθοσφαιρικών πλακών.
2. Αντίθετα σε Ν. Ευρώπη και Ελλάδα.
3. Μπορεί να αντιστραφούν οι όροι.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 12 – 16.

1. Αιγαίο – Ιόνιο – Λιβυκό πέλαγος,
Αδριατική – Τυρρηνική – Λιγυρική θάλασσα.
2. Σιέρρα Νεβάδα, Απέννινα, Αίμος, Σκανδιναβικές Άλπεις.
3. Ρωσική, Βορειοευρωπαϊκή (Γαλλική, Γερμανοπολωνική), Βλαχίας, Ουγγρική (Πανονικό λεκανοπέδιο), Πάδου, Ανδαλουσίας.
4. Δνείπερος, Δνείστερος.
5. Βόρεια, Βαλτική.
6. Βισκαϊκός (Γαλλία-Ισπανία), Βοθνικός (Σουηδία-Φινλανδία).
7. Από πορθμό Γιβραλτάρ.
8. Σικελία, Σαρδηνία (Ιταλία), Κύπρος (Κύπρος), Κορσική (Γαλλία), Κρήτη (Ελλάς).
9. Μεγάλη Βρετανία (Βόρεια, Νορβηγική, Ιρλανδική, Μάγχη).
10. Μεγάλη Βρετανία, Ισλανδία, Ιρλανδία.
11. Λίγηρας, Ροδανός.
12. Λαντόγκα (Ρωσία), Ονέγκα (Ρωσία).
13. Καύκασος.
14. Δούναβης (Μαύρη Θ.), Βόλγας (Κασπία Θ.).
15. Έβρος (Μεσόγειος), Τάγος (Ατλαντικός).

ΜΑΘΗΜΑ 18

ΒΟΥΝΑ:

1. Όλυμπος, 2. Σμόλικας,
3. Πρνασσός,
4. Ροδόπη,
5. Γκιώνα,
6. Βόρας(Καϊμάκτσαλαν),
7. Ταϋγετος,
8. Πάρνωνας,
9. Λευκά όρη,
10. Ίδη(Ψηλορείτης),
11. Δίρφυς,
12. Όθρυς,
13. Πήλιο,
14. Πάρνηθα,
15. Μαίναλο,
16. Βέρμιο,
17. Αθαμανικά(Τζουμέρκα),
18. Γράμμος,
19. Βέρνο,
20. Αττάβυρος,
21. Παντοκράτωρ.

ΠΕΔΙΑΔΕΣ:

- A. Θεσσαλονίκης-Γιαννιτσών,
- B. Θεσσαλίας,
- Γ. Σερρών – Δράμας,
- Δ. Θράκης,
- Ε. Ηλείας-Αχαΐας.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 19 ΚΑΙ 20

1. Ισλανδία.
2. Ισπανία.
3. Β.Μακεδονία, Σερβία, Αυστρία, Τσεχία, Σλοβακία, Πολωνία.
4. Ιρλανδία, Ολλανδία, Βέλγιο.
5. Κύπρος, Μάλτα.
6. Υγρό με πολλές βροχές/με μέτριες βροχές/ορεινό.
7. Δυτική Ελλάδα, Νότια Κρήτη.
8. Τα Επτάνησα.
9. Υπάρχουν και στις δύο 3 τύποι κλίματος(βλ.Κρήτη).
10. Μεσσηνία πιο πολλές βροχές από Μαγνησία.

ΜΑΘΗΜΑ 21

Ρωσία(Λαντόγκα, Ονέγκα), Σουηδία(Βένερν, Βέτερν),Φινλανδία(Σαϊμάα), Ουγγαρία(Μπάλατον), Ελβετία(Γενεύης).

ΜΑΘΗΜΑ 23

- 1.Αλιάκμονας, 2.Έβρος, 3.Πηνειός - Ενιπέας, 4.Αλφειός, 5.Θεσσαλία – Πελοπόννησος.
- 1.Τριχωνίδα, 2.Καστρακίου(τ.λ.), 3.Κρεμαστών(τ.λ.), 4.Ταυρωπού(τ.λ.), 5.Ιωαννίνων(Παμβώτιδα), 6.Καστοριάς, 7.Πολυφύτου(τ.λ.-Αλιάκμονα), 8.Βεγορίτιδα, 9.Μεγ.Πρέσπα, 10.Μικ.Πρέσπα, 11.Κορώνεια(Λαγκαδά), 12.Βόλβη, 13.Κερκίνη(τ.λ.), 14.Βιστονίδα.

ΕΝΟΤΗΤΑ 3^Η ΟΙ ΚΑΤΟΙΚΟΙ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΜΑΘΗΜΑ 25: ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ακολουθούν πολιτικοί χάρτες με τις χώρες και τις πρωτεύουσες όλων των σημερινών χωρών της Ευρώπης.

Αφού τους μελετήσετε προσεκτικά θα σας τεθούν διάφορα ερωτήματα προς απάντηση.

ΟΙ ΧΩΡΕΣ

EUROPE

Iceland

Feroes(Torshavn)

Norway

Sweden

Finland

Estonia

Russia

Latvia

Lithuania

Kazakhstan

Denmark

Belarus

Ireland

United Kingdom

Netherlands

Poland

Ukraine

Belgium

Germany

Luxembourg

Czech Republic

Moldova

Liechtenstein

Austria

Slovakia

Moldova

Switzerland

Slovenia

Hungary

Romania

France

Switzerland

Slovenia

Hungary

Romania

Croatia

Serbia

Romania

Georgia

Azerbaijan

Armenia

Portugal

Spain

Andorra

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

Italy

Bosnia and Herzegovina

Bulgaria

Monaco

San Marino

ΟΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

ΧΩΡΕΣ ΚΑΙ ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Ποια κράτη βρέχονται από τη Μαύρη θάλασσα?
2. Ποιες είναι οι πρωτεύουσες τους?
3. Ποια είναι τα νησιωτικά κράτη της Ευρώπης?
4. Ποιες είναι οι πρωτεύουσες τους?
5. Ποια είναι τα 8 μικροσκοπικά κράτη της Ευρώπης?
6. Πόσα και ποια Ευρωπαϊκά κράτη δεν βρέχονται από θάλασσα?
7. Ποιες είναι οι πρωτεύουσες τους?
8. Βρείτε 5 μεγάλα κράτη της Ευρώπης που βρέχονται από τη Μεσόγειο.
9. Στο χάρτη με τις πρωτεύουσες να βρείτε τις χώρες
1,2,3,4,5,6,7,8,9,10.
10. Ποιες είναι οι 3 χώρες της Υπερκαυκασίας και οι πρωτεύουσες τους?

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

- 1. Ποιες είναι οι πιο παλιές χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και από πότε?**
- 2. Πότε μπήκε η χώρα μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση?**
- 3. Πόσες είναι οι σημερινές χώρες της Ένωσης?**
- 4. Σε ποια χώρα υπάρχει το μεγάλο ερωτηματικό της Ένωσης και γιατί?**
- 5. Ποια πλούσια χώρα της Κεντρικής Ευρώπης δεν ανήκει στην Ευρωπαϊκή Ένωση?**

ΜΑΘΗΜΑ 28: ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΗ ΔΙΑΙΡΕΣΗ ΕΛΛΑΔΑΣ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΧΩΡΙΖΕΤΑΙ ΣΕ:

9 Γεωγραφικά Διαμερίσματα:

ΘΡΑΚΗ, ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, ΚΡΗΤΗ, ΝΗΣΙΑ ΑΙΓΑΙΟΥ.

13 Διοικητικές Περιφέρειες:

ΑΝΑΤΟΛΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ ΚΑΙ ΘΡΑΚΗ, ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΔΥΤΙΚΗ ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ, ΗΠΕΙΡΟΣ, ΙΟΝΙΑ ΝΗΣΙΑ, ΘΕΣΣΑΛΙΑ, ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔΑ, ΑΤΤΙΚΗ, ΔΥΤΙΚΗ ΕΛΛΑΔΑ, ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ, ΚΡΗΤΗ, ΒΟΡΕΙΟ ΑΙΓΑΙΟ, ΝΟΤΙΟ ΑΙΓΑΙΟ.

51 Νομούς:

3 ΘΡΑΚΗΣ, 13 ΜΑΚΕΔΟΝΙΑΣ, 4 ΗΠΕΙΡΟΥ, 4 ΙΟΝΙΩΝ ΝΗΣΩΝ, 4 ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ, 7 ΣΤΕΡΕΑΣ ΕΛΛΑΔΑΣ, 7 ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΥ, 4 ΚΡΗΤΗΣ, 5 ΝΗΣΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ ΔΙΑΜΕΡΙΣΜΑΤΑ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΟΙ ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΕΡΩΤΗΣΗ

ΜΠΟΡΕΙΤΕ ΝΑ
ΒΡΕΙΤΕ ΤΙΣ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ
ΑΠΟ ΤΙΣ
ΠΡΩΤΕΥΟΥΣΕΣ
ΤΟΥΣ?

ΟΙ ΝΟΜΟΙ ΜΑΣ

ΝΟΜΟΙ ΘΡΑΚΗΣ

ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ

ΝΟΜΟΙ ΘΕΣΣΑΛΙΑΣ

ΤΡΙΚΑΛΩΝ

Τρίκαλα ●

ΛΑΡΙΣΗΣ

● Λάρισα

Καρδίτσα

ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ

Βόλος ●

ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

ΝΟΜΟΙ ΗΠΕΙΡΟΥ

ΝΗΣΙΑ ΙΟΝΙΟΥ

ΣΤΕΡΕΑ ΕΛΛΑΔ Α

ΠΕΛΟΠΟΝΝΗΣΟΣ

ΚΡΗΤΗ ΝΟΜΟΙ

CRETAN SEA

ΝΟΜΟΙ ΝΗΣΙΩΝ ΑΙΓΑΙΟΥ

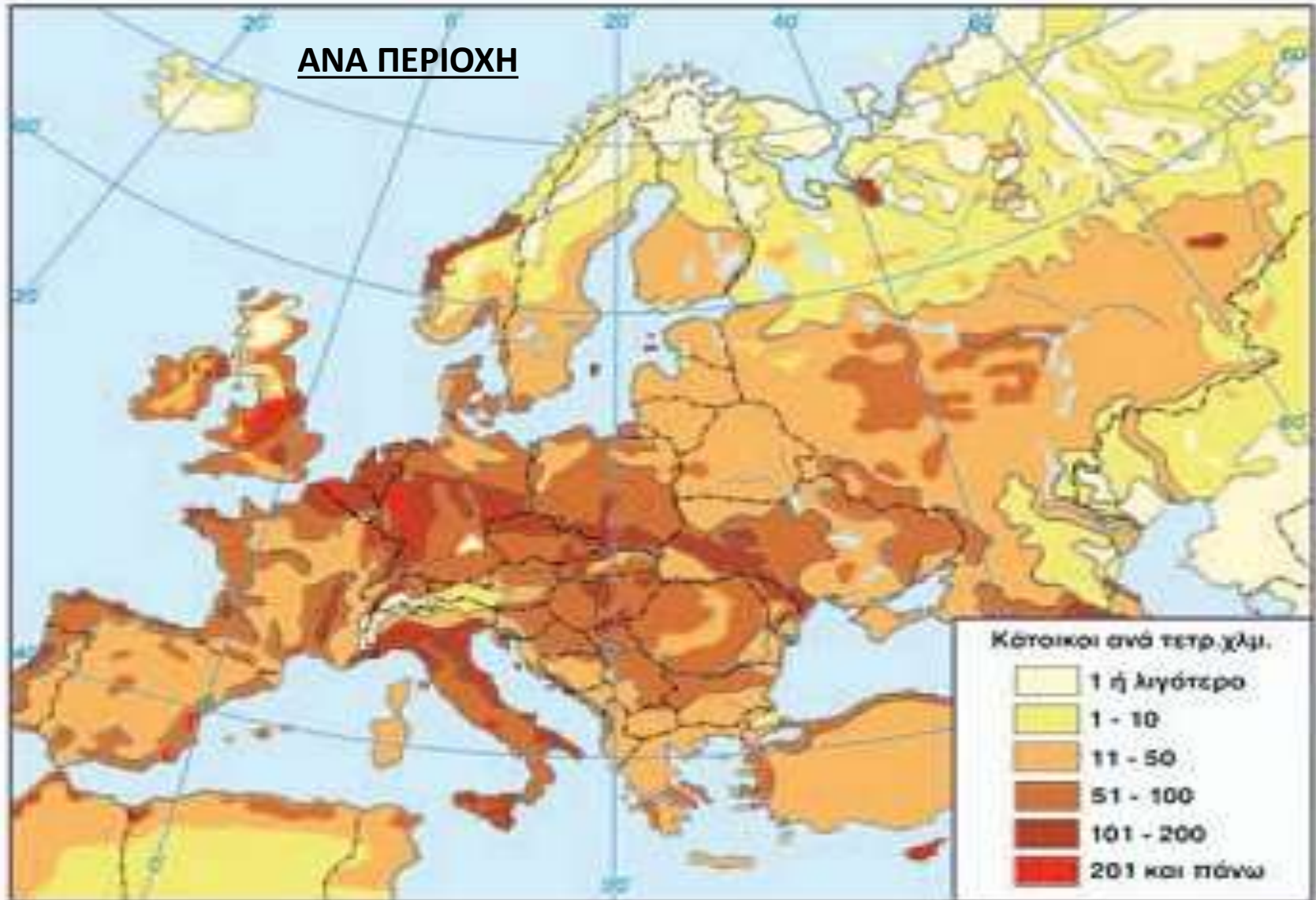

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

1. Σε ποιες γεωγραφικές ενότητες το γεωγραφικό διαμέρισμα ταυτίζεται με την διοικητική περιφέρεια?
2. Βρείτε 4 διαμερίσματα που το καθένα έχει 4 νομούς.
3. Στερεά Ελλάδα-Νησιά Ν.Αττικής: Πόσα και ποια είναι αυτά? Ποιος αριθμός δεν αναφέρεται σε νησί? Πού αναφέρεται? Ποιο νησί λείπει στη θέση «?».
4. Πελοπόννησος: Βρείτε τους νομούς με τις πρωτεύουσές τους.
5. Νησιά Αιγαίου: Ομοίως.
6. Ποια διαμερίσματα έχουν χερσαία σύνορα με άλλες χώρες? Ποιες είναι οι χώρες αυτές?
7. Υπάρχει διαμέρισμα που δεν βρέχεται από θάλασσα?
8. Πόσα και ποια είναι τα νησιωτικά διαμερίσματά μας?
9. Γιατί πολλές φορές το γεωγραφικό διαμέρισμα δεν ταυτίζεται με τη διοικητική περιφέρεια?

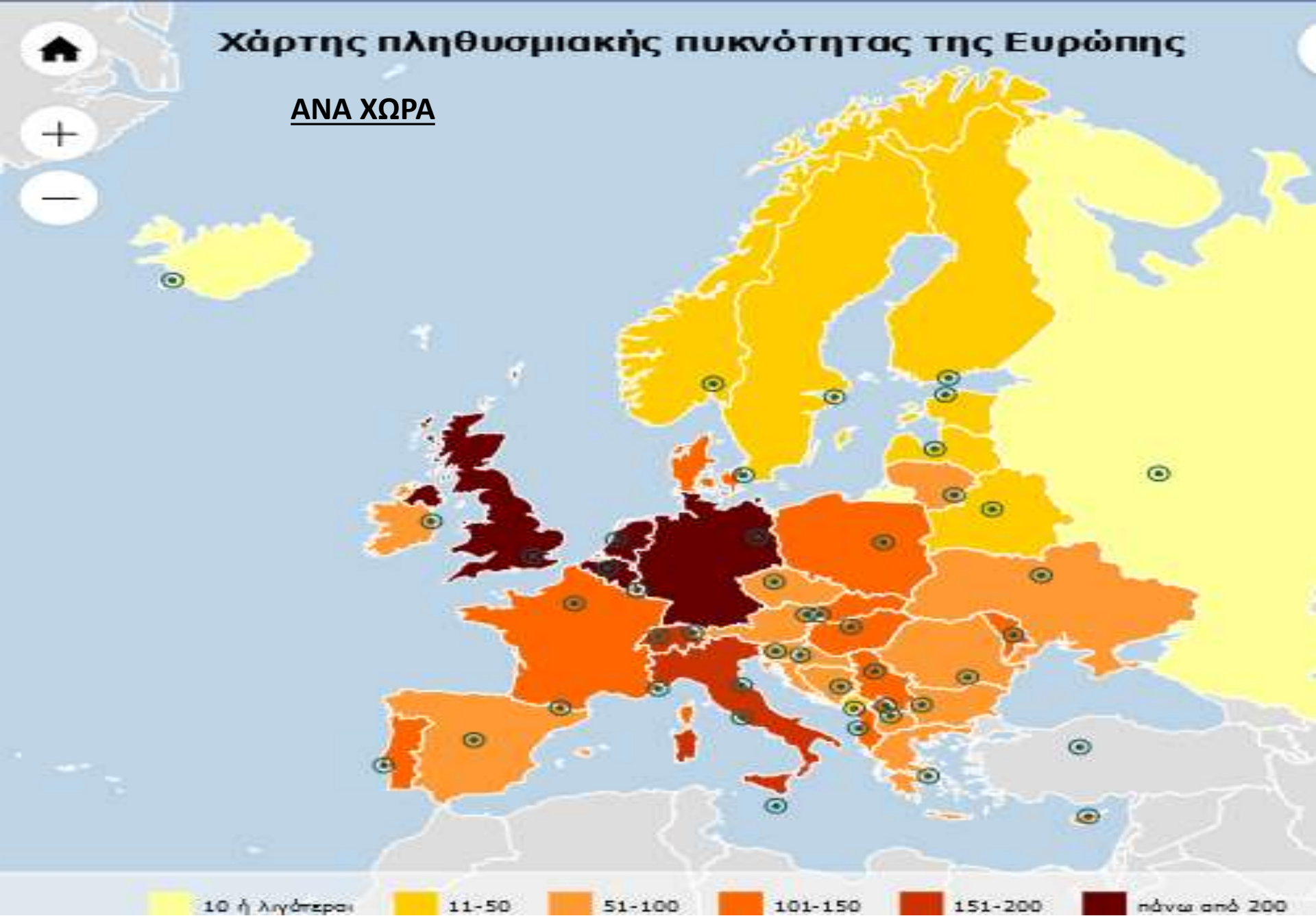
ΜΑΘΗΜΑΤΑ 29 ΚΑΙ 30: ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΗΣ- ΧΑΡΑΚΤΗΡΙΣΤΙΚΑ
ΣΗΜΕΡΑ: ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΠΟΥ 750.000 ΕΚΑΤΟΜΜΥΡΙΑ. ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ 2 ΧΑΡΤΕΣ
ΠΛΗΘΥΣΜΙΑΚΗΣ ΠΥΚΝΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ:

ΑΝΑ ΠΕΡΙΟΧΗ

Χάρτης πληθυσμιακής πυκνότητας της Ευρώπης

ΑΝΑ ΧΩΡΑ

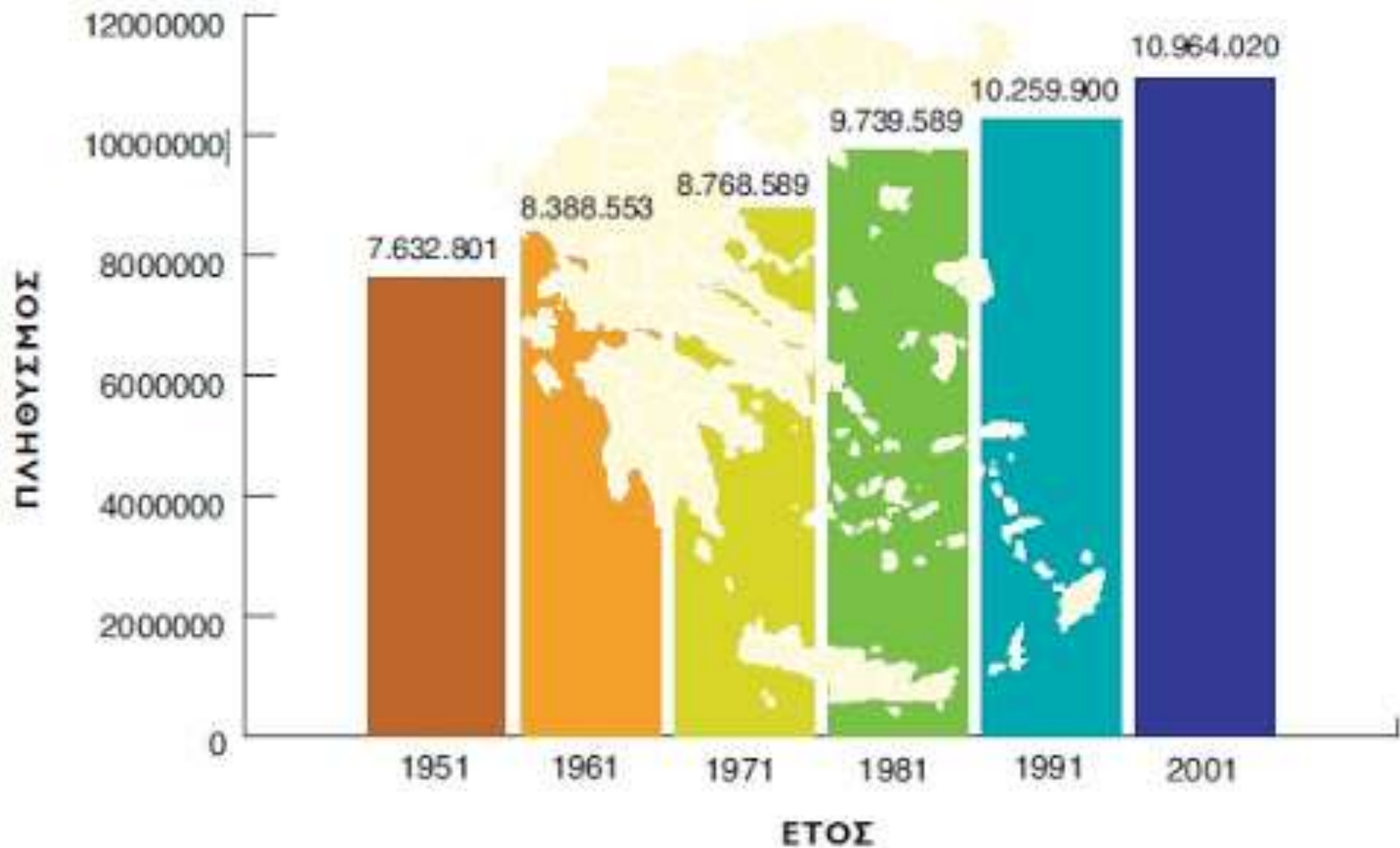

10 ή λιγότεροι 11-50 51-100 101-150 151-200 πάνω από 200

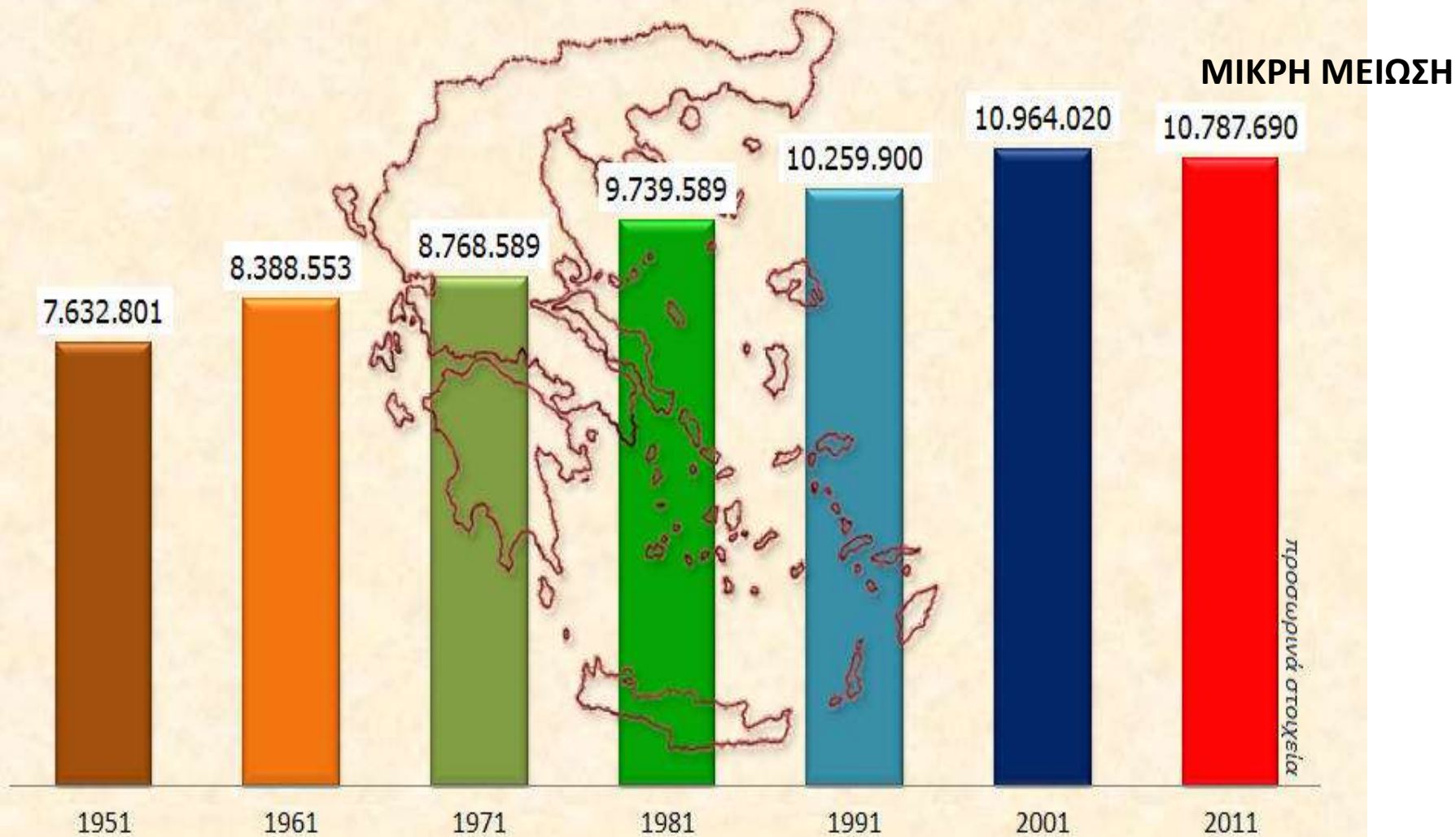
ΜΑΘΗΜΑ 31: ΠΛΗΘΥΣΜΟΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

ΣΗΜΕΡΑ ΕΙΝΑΙ ΠΕΡΙΠΟΥ 11.000.000 ΚΑΤΟΙΚΟΙ

Η εξέλιξη του πληθυσμού της Ελλάδας

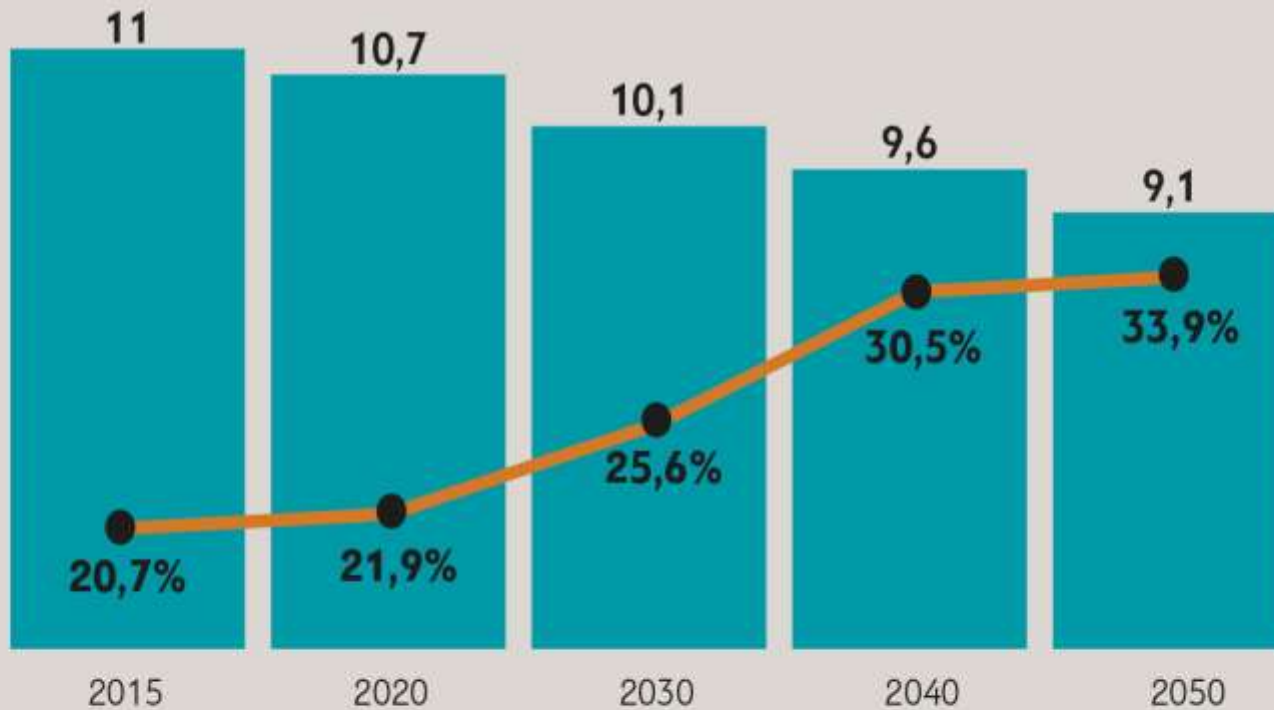

Ο πληθυσμός της Ελλάδας τις τελευταίες δεκαετίες

ΠΡΟΒΛΕΨΗ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ ΜΕΧΡΙ ΤΟ 2050

ΠΟΣΟΙ ΘΑ ΕΙΝΑΙ ΑΝΩ ΤΩΝ 65

Πηγή: διαΝΕΟσις/Eurostat

ΑΥΤΟ ΕΙΝΑΙ ΤΟ ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΟ ΜΑΣ ΠΡΟΒΛΗΜΑ. ΠΩΣ ΘΑ ΤΟ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΟΥΜΕ?

ΜΑΘΗΜΑ 33: ΟΙ ΜΕΓΑΛΕΣ ΠΟΛΕΙΣ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΒΑΛΤΕ ΤΙΣ 8 ΠΟΛΕΙΣ ΤΟΥ ΧΑΡΤΗ ΚΑΤΑ ΣΕΙΡΑ ΠΛΗΘΥΣΜΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ 34: ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ

ΥΠΑΡΧΟΥΝ:

1 Πόλη με πληθυσμό πάνω από 1 εκατομμύριο. Ποια?

6 Πόλεις με πληθυσμό πάνω από 100.000 Ποιες?

13 Πόλεις με πληθυσμό πάνω από 50.000 Ποιες?

Πόσες από τις 20 αυτές πόλεις είναι λιμάνια ή βρίσκονται πολύ κοντά στη θάλασσα?

Απ. $10+3=13$.

Τι σημαίνει αυτό για τη χώρα μας?

A/A	Πόλη	Πληθυσμός	Γεωγραφικό διαμέρισμα
1	Αθήνα	2.769.221	Στερεά Ελλάδα
2	Θεσσαλονίκη	789.191	Μακεδονία
3	Πειραιάς	448.997	Στερεά Ελλάδα
4	Πάτρα	168.202	Πελοπόννησος
5	Ηράκλειο	153.655	Κρήτη
6	Λάρισα	144.651	Θεσσαλία
7	Βόλος	125.248	Θεσσαλία
8	Ιωάννινα	65.574	Ήπειρος
9	Τρίκαλα	61.653	Θεσσαλία
10	Σέρρες	60.254	Μακεδονία
11	Χαλκίδα	59.125	Στερεά Ελλάδα
12	Αλεξανδρούπολη	57.812	Θράκη
13	Ξάνθη	56.122	Θράκη
14	Κατερίνη	55.997	Μακεδονία
15	Αγρίνιο	55.097	Στερεά Ελλάδα
16	Καλαμάτα	54.100	Πελοπόννησος
17	Καβάλα	54.027	Μακεδονία
18	Χανιά	53.910	Κρήτη
19	Λαμία	52.006	Στερεά Ελλάδα
20	Κομοτηνή	50.990	Θράκη

ΜΑΘΗΜΑ 35: ΟΙ ΒΑΛΚΑΝΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ

Τα κράτη των Βαλκανίων το 1992

Σλοβενία

Κροατία

Βοσνία
Ερζεγοβίνη

Μαυροβούνιο

Σερβία

Κόσσοβο

(Βόρεια Μακεδονία)

Π.Γ.Δ.Μ.

Αλβανία

Ελλάδα

Ρουμανία

Βουλγαρία

Τουρκία

ΣΗΜΕΡΑ

Βαλκανικές χώρες

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 29, 30:

- 1.Βρείτε 4 πολύ πυκνοκατοικημένες και 2 πολύ αραιοκατοικημένες χώρες της Ευρώπης.
- 2.Ποια είναι περίπου η πυκνότητα της χώρας μας? Πώς τη βρίσκουμε ακριβέστερα?

ΜΑΘΗΜΑ 31:

Τι παρατηρείτε στο πληθυσμό της χώρας μας τη δεκαετία 2001-2011?

ΜΑΘΗΜΑ 33:

Ποιες είναι κατά σειρά μεγέθους οι 8 μεγαλύτερες πόλεις της Ευρώπης?

ΜΑΘΗΜΑ 35:

- 1.Πόσες ήταν οι Βαλκανικές χώρες το 1992 και πόσες είναι σήμερα?
- 2.Πώς σχολιάζετε το γεγονός αυτό?
- 3.Ποια ήταν η μεγάλη Βαλκανική χώρα που διαιρέθηκε σε τμήματα?
- 4.Ποιες σημερινές χώρες αποτελούν αυτά τα τμήματα?
- 5.Ποιες χώρες έμειναν ανέπαφες από διαιρέσεις?
- 6.Ποιες είναι οι Βαλκανικές χώρες και οι πρωτεύουσές τους?

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΙΖ ΤΗΣ 3^{ΗΣ} ΕΝΟΤΗΤΑΣ.

ΜΑΘΗΜΑ 25:

- 1.Τουρκία, Γεωργία, Ρωσία, Ουκρανία, Ρουμανία, Βουλγαρία.
- 2.Άγκυρα, Τιφλίδα, Μόσχα, Κίεβο, Βουκουρέστι, Σόφια.
- 3.Μεσόγειος: Κύπρος, Μάλτα. Ατλαντικός: Ηνωμένο Βασίλειο, Ιρλανδία, Ν.Φερόες, Ισλανδία.
- 4.Λευκωσία, Βαλέτα, Λονδίνο, Δουβλίνο, Τόρσχαβν, Ρέικιαβικ.
- 5.Βατικανό, Μονακό, Άγιος Μαρίνος, Λιχτενστάιν, Μάλτα, Ανδόρα, Ν. Φερόες, Λουξεμβούργο.
- 6,7.Βόρεια Μακεδονία(Σκόπια), Κόσοβο(Πρίστινα), Σερβία(Βελιγράδι), Μολδαβία(Κισινάου), Λευκορωσία(Μινσκ), Τσεχία(Πράγα), Σλοβακία(Μπρατισλάβα), Αυστρία(Βιέννη), Ελβετία(Βέρνη), Λιχτενστάιν(Βαντούζ), Ανδόρα(Ανδόρα λα βέλια), Λουξεμβούργο(Λουξεμβούργο). Συνολο 12 από τα 50.(ΠΕΡΙΠΟΥ ΤΟ 25%).
8. Ισπανία, Γαλλία, Ιταλία, Ελλάδα, Τουρκία.
9. 1.Ρωσία,2.Ουκρανία, 3.Πολωνία, 4.Γερμανία, 5.Σουηδία, 6.Φινλανδία, 7. Νορβηγία, 8.Λευκορωσία, 9.Πορτογαλία, 10.Σερβία.
- 10.Γεωργία(Τιφλίδα), Αρμενία(Ερεβάν), Αζερμπαϊτζάν(Μπακού).

ΜΑΘΗΜΑ 26

1. Γερμανία, Γαλλία, Ιταλία, Ολλανδία, Βέλγιο, Λουξεμβούργο. Από το 1958.
2. Το 1981.
3. $28-1=27$.
4. Το Ηνωμένο Βασίλειο γιατί ήθελε να βγει και τελικά βγήκε.
5. Η Ελβετία.

ΜΑΘΗΜΑ 28

Ανατολική Μακεδονία και Θράκη(Κομ.), Κεντρική Μακεδονία(Θεσ.), Δυτική Μακεδονία(Κοζ.), Ήπειρος(Ιωά.), Ιόνια Νησιά(Κέρ.), Θεσσαλία(Λάρ.), Στερεά Ελλάδα(Λαμ.), Αττική(Αθή.), Δυτική Ελλάδα(Πάτ.), Πελοπόννησος(Τρί.), Κρήτη(Ηρά.), Βόρειο Αιγαίο(Μυτ.), Νότιο Αιγαίο(Ερμ.).

1. Θεσσαλία, Ήπειρος, Ιόνια Νησιά, Κρήτη.
2. Τα παραπάνω.
3. Είναι 10 Νησιά:
1. Σαλαμίνα, 2. Αίγινα, 3. Αγκίστρι, 4. Πόρος, 5. Ύδρα, 6. Σπέτσες, 7. Κύθηρα, 8. Μακρόνησος, 9. Αγ. Γεώργιος, 10. Δοκός. Ο αριθμός 4 δεν αναφέρεται σε νησί, αλλά στην Τριζοινία και στη χερσόνησο των Μεθάνων της Πελοποννήσου. Λείπει ο Πόρος.
4. Πελοπόννησος. Από ΝΔ Προς Β και κυκλικά: Ν.Μεσσηνίας-Καλαμάτα, Ν.Ηλείας-Πύργος, Ν.Αχαΐας-Πάτρα, Ν.Κορινθίας-Κόρινθος, Ν.Αργολίδας-Ναύπλιο, Ν.Αρκαδίας-Τρίπολη, Ν.Λακωνίας-Σπάρτη. ?=Κύθηρα.

5. Νησιά Αιγαίου: 1.Ν.Λέσβου-Μυτιλήνη, 2.Ν.Χίου-Χίος, 3.Ν.Σάμου-Σάμος, 4.Ν. Δωδεκανήσου- Ρόδος, 5.Ν.Κυκλάδων-Ερμούπολη.

6. Θράκη με Τουρκία- Βουλγαρία, Μακεδονία με Βουλγαρία-Β.Μακεδονία-Αλβανία, Ήπειρος με Αλβανία.

7. Όχι.

8. Είναι 3: Ιόνια Νησιά, Κρήτη, Νησιά Αιγαίου.

9. Για λόγους καλύτερης διοίκησης της περιοχής(μορφολογία εδάφους, ασχολίες κατοίκων κ.α.).

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 29,30

1. Γερμανία, Ολλανδία, Βέλγιο, Ην.Βασίλειο. Ισλανδία, Ρωσία.

2. Μεταξύ 50 και 100. Ακριβέστερα: $11.000.000\text{κατ}/132.000\text{km}^2 = 83\text{κατ}/\text{km}^2$.

ΜΑΘΗΜΑ 31

Μικρή μείωση.

ΜΑΘΗΜΑ 33

1,2,4,3,5,6,8,7.

ΜΑΘΗΜΑ 35

1.Ήταν 6 και έγιναν 12.

2.Τα σχόλια δικά σας.

3. Η Γιουγκοσλαβία.

4. Β.Μακεδονία, Μαυροβούνιο, Κόσοβο, Σερβία, Βοσνία, Κροατία, Σλοβενία.

5. Ελλάδα,Βουλγαρία, Αλβανία, Ρουμανία, Ευρ.Τουρκία.

6. Ελλάδα-Αθήνα, Βουλγαρία-Σόφια, Β.Μακεδονία-Σκόπια, Αλβανία-Τίρανα, Μαυροβούνιο- Ποντγκόριτσα, Κόσοβο-Πρίστινα, Σερβία-Βελιγράδι, Βοσνία-Σαράγιεβο, Κροατία-Ζάγκρεμπ, Σλοβενία-Λιουμπλιάνα,Ρουμανία-Βουκουρέστι, Ευρ.Τουρκία-Κωνσταντινούπολη.

ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ-ΓΕΩΛΟΓΙΑ

Β' ΓΥΜΝΑΣΙΟΥ

βοήθημα σχολικού βιβλίου

4^Η ΕΝΟΤΗΤΑ

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΕΥΡΩΠΗΣ

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ-ΣΥΝΤΑΞΗ:
ΝΙΚΟΛΑΪΔΗΣ ΝΕΣΤΩΡ
ΕΚΦΕ ΜΑΓΝΗΣΙΑΣ

Τομείς παραγωγής αγαθών και παροχής υπηρεσιών:

ΜΑΘΗΜΑ 37.

1. Πρωτογενής τομέας παραγωγής προϊόντων

Οι άνθρωποι από την εμφάνισή τους ασχολήθηκαν με την καλλιέργεια της γης, την κτηνοτροφία και την αλιεία. Σιγά-σιγά άρχισαν να εξορύσσουν μεταλλεύματα από τη γη, όπως σίδηρο και χαλκό, για να ικανοποιούν τις ανάγκες τους και να κόβουν ξύλα (**υλοτομία**) για θέρμανση και κατασκευή διαφόρων αντικειμένων.

2. Δευτερογενής τομέας παραγωγής προϊόντων

Πολλές ευρωπαϊκές χώρες έχουν ανεπτυγμένες **βιοτεχνίες** και **βιομηχανίες**. Επεξεργάζονται προϊόντα του πρωτογενούς τομέα και παράγουν ή κατασκευάζουν νέα προϊόντα (αυτοκίνητα, αεροπλάνα, κοσμήματα, υφάσματα κ.λπ.) χρησιμοποιώντας πρώτες ύλες από τη γη ή προϊόντα που προμηθεύονται από άλλες **μεταποιητικές μονάδες**. Δηλαδή παράγουν προϊόντα του δευτερογενούς τομέα

3. Τριτογενής τομέας παροχής υπηρεσιών

Το εμπόριο, οι μεταφορές, η εκπαίδευση, η υγεία, η παροχή υπηρεσιών και η απαίτηση για καλύτερη ποιότητα ζωής προκάλεσαν στην Ευρώπη μεγάλη ανάπτυξη και του τριτογενούς τομέα. Σε κάθε σύγχρονη οικονομία οι δραστηριότητες του τομέα αυτού διαρκώς διευρύνονται και αποκτούν ολοένα και μεγαλύτερη σημασία.

Μια υπηρεσία του τριτογενούς τομέα είναι και ο τουρισμός, ο οποίος για τη χώρα μας είναι η κυριότερη οικονομική δραστηριότητα. Ας συζητήσουμε μαζί πώς μπορούμε να αναπτύξουμε τον τουρισμό σήμερα στη χώρα μας έχοντας ταυτόχρονα και οικονομικά οφέλη και προστασία του πανέμορφου ελληνικού περιβάλλοντος.

ΚΡΗΤΗ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 38,39. ΕΥΡΩΠΑΪΚΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ

ΕΡΩΤΗΣΗ:
 ΣΕ ΠΟΙΟΝ ΤΟΜΕΑ
 ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ
 ΑΝΗΚΟΥΝ?

Η χρήση της γης
 και της θάλασσας

- καλλιεργήσιμη γη
- δάση
- παγοκάλυψη
- ορεινή περιοχή
- βοσκότοποι
- τούντρα
- υψότοπος
- κύριες αστικές περιοχές

- βουειδή
- κατσίκες
- χοίροι
- πουλερικά
- τάρσανδοι
- πρόβατα
- δημητριακά
- εσπεριδοειδή
- βαμβάκι
- αλιεία
- ζωοτροφές
- φρούτα
- ελαιόλαδο
- πατάτες
- ρύζι
- βόλβοι
- ρόδα
- θαλασσινά
- ηλιοτρόπια
- ξυλεία
- κηπνός
- αμπέλια

πρωτογενής τομέας

- ανήκουν οι παραγωγικές μονάδες που παίρνουν τα προϊόντα από τη φύση
π.χ.

- γεωργία
- κτηνοτροφία
- αλιεία
- μεταλλεία
- δασοπονία

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. ΠΟΙΑ ΤΑ ΚΥΡΙΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

2. ΠΟΙΟ ΜΕΓΑΛΟ ΝΗΣΙ ΜΑΣ ΠΑΡΑΓΕΙ ΠΑΡΑ ΠΟΛΛΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ?

ΧΑΡΤΗΣ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΑΣ

	Εσπεριδοειδή		Πεπονοειδή		Ρύζι		Συγκέντρωση εργοστασίων		Ορυχεία
	Ντομάτες		Αμπέλια		Καπνός		Ναυπηγεία		Κοιτάσματα λιγνίτη
	Ζαχαρότευτλα		Καλαμπόκι		Βαμβάκι		Υδροηλεκτρικά εργοστάσια		Αλικές
	Μήλα		Ελιές		Δασικά προϊόντα		Μεγάλα θερμοηλεκτρικά εργοστάσια		Λοιπικό πάρκο
	Πατάτες		Σιτάρι		Κτηνοτροφία		Διυλιστήρια		Πετρέλαιο
	Λαχανικά				Αλιεία				

Απασχόληση κατά περιφέρεια στον πρωτογενή τομέα και στο σύνολο της οικονομίας-2017

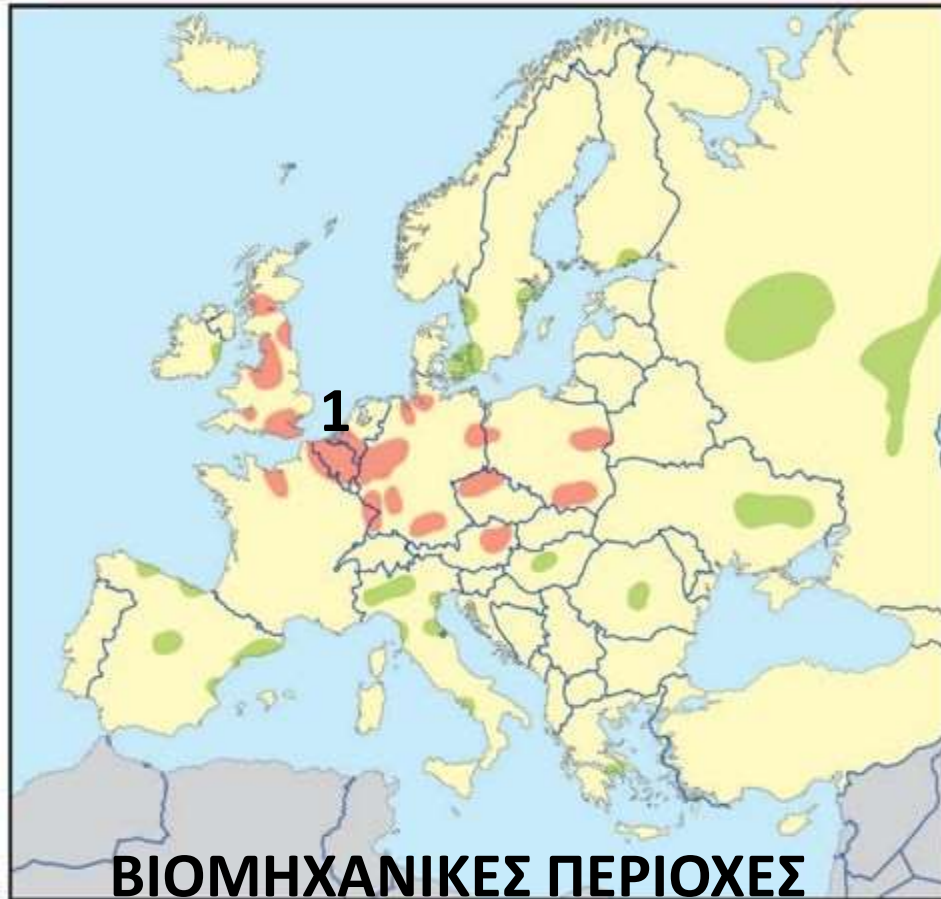
Πρωτογενής τομέας			Σύνολο οικονομίας		
Σύνολο χώρας	453.400	100	Σύνολο χώρας	3.752.700	100
Κεντρική Μακεδονία	87.200	19,2	Αττική	1.366.000	36,4
Δυτική Ελλάδα	54.400	12,0	Κεντρική Μακεδονία	626.000	16,7
Πελοπόννησος	52.900	11,7	Θεσσαλία	250.900	6,7
Θεσσαλία	52.700	11,6	Κρήτη	234.800	6,3
Α. Μακεδονία-Θράκη	52.000	11,5	Δυτική Ελλάδα	216.800	5,8
Στερεά Ελλάδα	42.100	9,3	Α. Μακεδονία-Θράκη	205.800	5,5
Κρήτη	38.500	8,5	Πελοπόννησος	205.000	5,5
Δυτική Μακεδονία	17.900	3,9	Στερεά Ελλάδα	188.000	5,0
Ήπειρος	16.500	3,6	Νότιο Αιγαίο	127.700	3,4
Αττική	14.000	3,1	Ήπειρος	104.600	2,8
Βόρειο Αιγαίο	12.400	2,7	Δυτική Μακεδονία	84.500	2,3
Ιόνια Νησιά	6.700	1,5	Ιόνια Νησιά	73.200	2,0
Νότιο Αιγαίο	6.100	1,3	Βόρειο Αιγαίο	69.400	1,8

Πηγή πρωτογενών στοιχείων: Eurostat

3.ΠΟΙΑ ΕΙΝΑΙ ΤΑ ΣΧΟΛΙΑ ΣΑΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΔΙΑΦΟΡΕΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΕΣ?

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 41,42,43. ΕΥΡΩΠΗ - ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ:

1. Βρίσκετε κάποια σχέση ανάμεσα στην παρουσία ανθρακωρυχείων και στην παρουσία βιομηχανιών στην ίδια περιοχή; π.χ. 1-Α.

■ Παλαιότερες ■ Νεότερες

2. ΓΙΑΤΙ Η ΓΕΡΜΑΝΙΑ ΕΧΕΙ ΠΟΛΥ ΑΝΑΠΤΥΓΜΕΝΗ ΒΑΡΙΑ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ?

■ Σημαντικά κοιτάσματα άνθρακα	C Ορυκτοί άνθρακες (λιγνίτης, λιθάνθρακες κ.ά.)
■ Σημαντικά κοιτάσματα φυσικού αερίου	S Θείο
■ Σημαντικά κοιτάσματα πετρελαίου	Cu Χαλκός
▲ Υδράργυρος	Mn Μαγγάνιο
▲ Κάλιο	Fe Σίδηρος
	Pb Μόλυβδος
	Ουράνιο
	Μάρμαρα
	Βωξίτης

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- ΣΤΟ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΑΝΗΚΟΥΝ ΟΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΠΟΥ ΕΠΕΞΕΡΓΑΖΟΝΤΑΙ ΚΑΙ ΜΕΤΑΠΟΙΟΥΝ ΤΑ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΤΟΥ ΠΡΩΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΓΙΑ ΝΑ ΠΑΡΑΓΟΥΝ ΝΕΑΣ ΦΥΣΕΩΣ ΠΡΟΪΟΝΤΑ ΟΠΩΣ ΓΙΑΟΥΡΤΙ, ΕΠΙΠΛΑ, ΧΑΡΤΙ, ΝΤΟΜΑΤΟΠΟΛΤΟΣ, ΡΟΥΧΑ, ΛΑΔΙ

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- Η ΠΑΡΑΓΩΓΗ ΤΩΝ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΤΟΥ ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΓΙΝΕΙ
- ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΤΕΧΝΙΑ: ΓΛΥΚΑ, ΥΦΑΝΤΑ, ΠΛΕΚΤΑ, ΤΥΡΟΚΟΜΙΚΑ, ΚΕΝΤΗΜΑΤΑ, ΚΟΣΜΗΜΑΤΑ

ΔΕΥΤΕΡΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- ΣΤΗΝ ΒΙΟΤΕΧΝΙΑ: ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΗ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΗ ΜΕ ΛΙΓΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ ΚΑΙ ΠΑΡΑΓΕΙ ΜΙΚΡΟ ΑΡΙΘΜΟ ΠΡΟΪΟΝΤΩΝ ΟΠΩΣ ΕΠΙΠΛΑ, ΕΙΔΗ ΔΙΑΤΡΟΦΗΣ, ΕΙΔΗ ΡΟΥΧΙΣΜΟΥ

ΜΑΘΗΜΑ 46 ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ ΕΥΡΩΠΗ (ΙΣΠΑΝΙΑ)

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ: 1. ΠΟΙΑ Η ΣΥΜΒΟΛΗ ΤΟΥ ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΜΙΑΣ ΧΩΡΑΣ?

2. ΠΟΙΕΣ ΟΙ 5 ΑΥΤΕΣ ΠΟΛΥ ΤΟΥΡΙΣΤΙΚΕΣ ΧΩΡΕΣ?

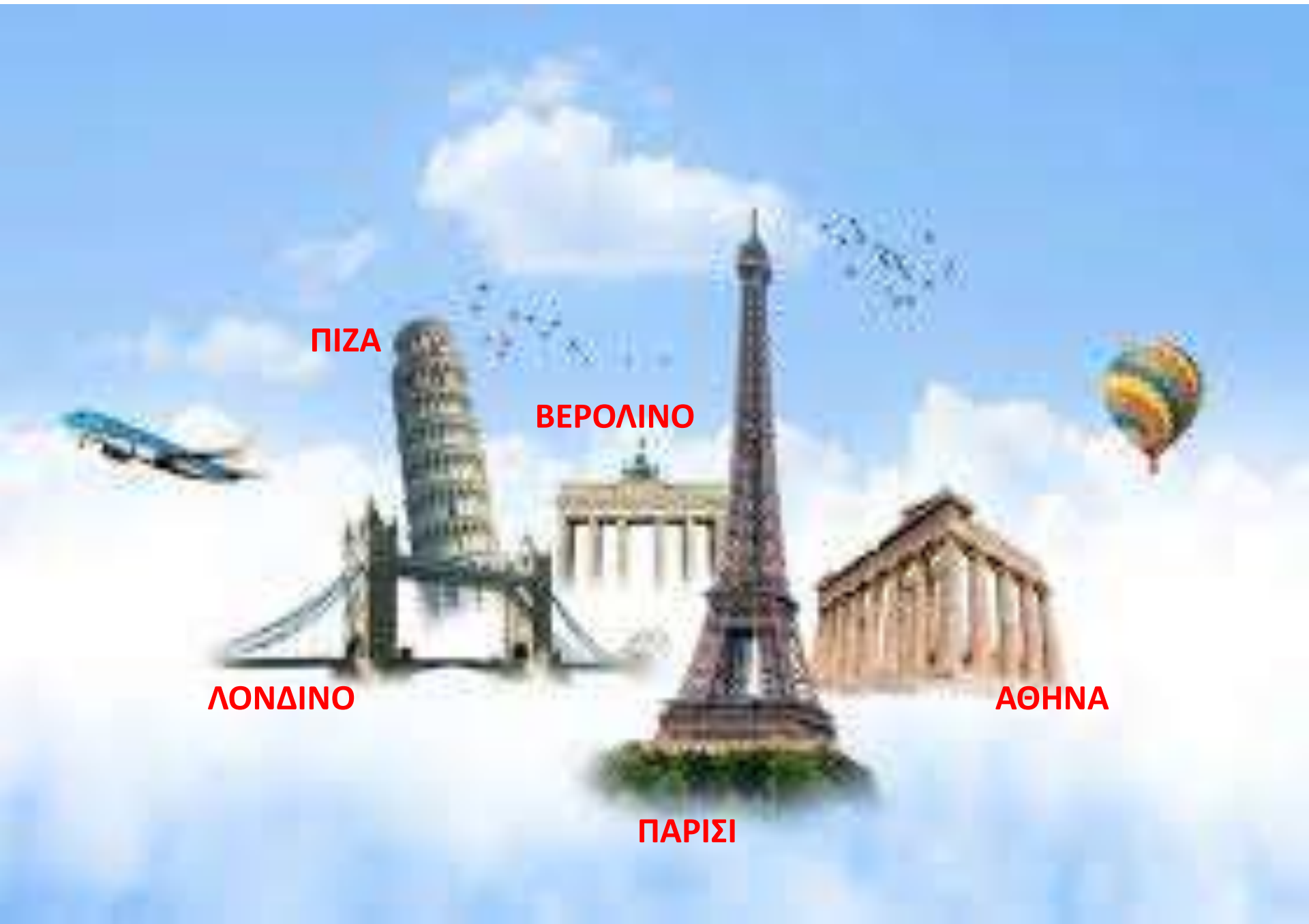
ΠΙΖΑ

ΒΕΡΟΛΙΝΟ

ΛΟΝΔΙΝΟ

ΑΘΗΝΑ

ΠΑΡΙΣΙ

ΤΡΙΤΟΓΕΝΗΣ ΤΟΜΕΑΣ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ

- ΣΤΟΝ ΤΡΙΤΟΓΕΝΗ ΤΟΜΕΑ ΠΑΡΑΓΩΓΗΣ ΠΕΡΙΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΙ ΟΙ ΠΑΡΕΧΟΜΕΝΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ (ΑΥΛΑ ΑΓΑΘΑ) ΟΠΩΣ ΕΜΠΟΡΙΟ, ΟΙ ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ, Η ΥΓΕΙΑ, Η ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ, ΟΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ, ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ, ΞΕΝΟΔΟΧΕΙΑ, ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΔΗΜΟΣΙΑ (ΑΣΤΥΝΟΜΙΑ) ΚΑΙ ΕΘΝΙΚΗ (ΣΤΡΑΤΟΣ), ΝΟΜΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ, ΔΙΑΦΗΜΙΣΗ, ΨΥΧΑΓΩΓΙΑ, ΕΝΗΜΕΡΩΣΗ, ΔΗΜΟΣΙΑ ΑΓΑΘΑ (ΝΕΡΟ, ΡΕΥΜΑ) Κ.Α. **ΤΟΥΡΙΣΜΟΣ**

ΕΡΩΤΗΣΗ: ΣΤΙΣ ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΟΥ ΑΚΟΛΟΥΘΟΥΝ ΠΟΙΕΣ ΠΑΡΟΧΕΣ ΤΟΥ ΤΡΙΤΟΓΕΝΟΥΣ ΤΟΜΕΑ ΔΙΑΚΡΙΝΕΤΕ?

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

ΑΘΗΝΑ

ΠΕΙΡΑΙΑΣ

ΕΠΙΔΑΥΡΟΣ

ΚΑΪΜΑΚΤΣΑΛΑΝ

ΟΙ ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΤΗΣ 4^{ΗΣ} ΕΝΟΤΗΤΑΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 38,39: Στον πρωτογενή τομέα.

ΜΑΘΗΜΑ 40: 1.Ελιές-Λάδι, Αμπέλια-Κρασί, Κτηνοτροφικά(κρέας, γάλα, τυριά, αλλαντικά),

Φρούτα, Δημητριακά,Βαμβάκι και πολλά άλλα.

2. Η Κρήτη.

3. Παρατηρείστε Αττική, Κεντρική Μακεδονία, Θεσσαλία,Πελοπόννησο, Κρήτη.

ΜΑΘΗΜΑΤΑ 41,42,43:

1. Ναι, ο άνθρακας είναι απαραίτητος σε χαλυβουργίες, σε θερμοηλεκτρικά εργοστάσια κ.α.

2. Γιατί έχει πολύ άνθρακα,σίδηρο, άλλα μέταλλα, ουράνιο.

ΜΑΘΗΜΑ 46:

1. Τεράστια.

2. Ην. Βασίλειο, Ιταλία, Γερμανία, Γαλλία, Ελλάδα(από αριστερά).

ΜΑΘΗΜΑ 48: Τουρισμός, Αναψυχή, Μεταφορές.